

**Uchwała Nr.....
Rady Miasta i Gminy Gąbin
z dnia**

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 -
2023**

Na podstawie art. 176 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.),

**Rada Miasta i Gminy
uchwała, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gąbin.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Z dniem 1 stycznia 2012 r. przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz.821 z późn. zm.) nakładają na gminę nowe zadania we wspieraniu rodzin biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zamieszkujących na terenie gminy jak i w systemie pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy wspierania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz reguły stosowania pieczy zastępczej. Zgodnie z nią, jeśli rodzice nie są w stanie zapewnić właściwej opieki i wychowania swoim dzieciom, pieczę zastępczą organizuje dla nich powiat. Natomiast, jeżeli rodzina ma trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych obowiązkiem gminy jest zapewnienie jej wsparcia.

Ustawa nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3 letniego programu wspierania rodziny.

Załącznik do Uchwały.....
Rady Miasta i Gminy w Gąbinie
z dnia.....

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
na lata 2021 – 2023
DLA MIASTA I GMINY GĄBIN

I. WSTĘP

1. Wprowadzenie

We wszystkich społeczeństwach rodzina stanowi najmniejszą, po jednostce, komórkę społeczną. Podstawowym zadaniem rodziny jest wzmacnianie wewnętrznych relacji i interakcji. Rolą tej komórki społecznej jest pełnienie funkcji osobowych: małżeńskiej (partnerskiej), rodzicielskiej, braterskiej. Polski system prawny przewiduje ustawowy obowiązek wzajemnego wspierania się przez członków rodziny.

Rodzina jest zorganizowanym systemem, posiadającym określoną strukturę, który powinien zachowywać równowagę oraz powinien posiadać umiejętność dostosowywania się do zachodzących zmian. Środowisko rodzinne wpływa na zdrowie psychiczne człowieka, dotyczy to szczególnie pierwszych lat dziecka będącego członkiem rodziny. W dzisiejszych czasach rodzina narażona jest na wiele zagrożeń, które wynikają z nagłych zmian społecznych, zmiany wzorców postępowania, nowej hierarchii społecznej. W bardzo wielu przypadkach rodzice nie przykładają należytej uwagi do dbałości o własne dzieci, ich rozwój emocjonalny, intelektualny, czy też psychiczny. Spotykane są rodziny, które nie spełniają swoich naturalnych funkcji, co w rezultacie może prowadzić do dysfunkcjonalności rodziny, rozumianej jako rodziny niedostosowanej do pełnienia określonych celów, w tym celów rodzicielskich, a także społecznych. Skutkiem dysfunkcjonalności rodziny jest zaspokajanie potrzeb biologicznych dzieci w sposób niewystarczający, niezaspokajanie potrzeb edukacyjnych, psychicznych, kulturalnych, brak motywacji do działania, przyczynianie się do powstawania zachowań antyspołecznych członków rodziny. Rodziny dysfunkcjonalne są nie wydolne pod względem opiekuńczo - wychowawczym w stosunku do dzieci, nie dają poczucia bezpieczeństwa, nie nawiązują poprawnych relacji pomiędzy członkami (rodzic - dziecko, rodzic - rodzic).

Rolą polityki społecznej realizowanej przez gminę jest podejmowanie szeroko rozumianych działań, celem przywrócenia prawidłowego modelu i wydolności rodziny. Działania te powinny być skierowane do wszystkich członków rodziny, nie do pojedynczej jednostki. Zadaniem osób pracujących z rodziną powinno być przekazanie właściwych wzorców postępowania oraz kształtowanie zachowań powszechnie akceptowanych społecznie.

Z dniem 9 czerwca 2011 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nałożyła na gminy obowiązek objęcia szczególną pomocą rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Ten obowiązek realizowany jest w oparciu o trzyletni program wspierania rodziny, zwany dalej Programem. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich instytucji i służb, zajmujących się problemem w rodzinie na poziomie gminy.

2. Podstawą działań ujętych w programie są akty prawne

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn.zm.);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. w wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz.2277 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” (Dz.U. z 2020 r. poz. 1329 z późn.zm.).

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Gąbin na lata 2021 - 2023 jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych względem dzieci, prowadzenie działalności profilaktycznej w środowisku lokalnym we współpracy z samorządem lokalnym, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się działaniami na rzecz wspierania rodziny.

3. Położenie geograficzne

Gmina Gąbin położona jest w zachodniej części województwa mazowieckiego i terytorialnie przynależy do powiatu plockiego. Gmina graniczy z gminami: Sanniki, Słubice, Pacyna, Szczawin, Łąck oraz z Płockiem. Położona jest w odległości ok. 18 km od siedziby powiatu - miasta Płocka oraz około 100 km od siedziby województwa – Warszawy.

Na powierzchni 146 km², stanowiącej obszar gminy, zamieszkuje ok. 10 809 tys. osób. W skład Gminy wchodzi miasto Gąbin, w którym zamieszkuje ok. 4 053 tys. ludności, oraz 4 053 tys. ludności zamieszkuje tereny wiejskie. Miasto podzielone jest na 3 osiedla.

3.1. Wykaz miejscowości na terenie Gminy Gąbin

1. Dobrzyków
2. Nowa Korzeniówka

3. Stara Korzeniówka
4. Borki
5. Nowy Troszyn
6. Troszyn Polski
7. Rumunki
8. Piaski
9. Potrzebna
10. Karolew
11. Ludwików
12. Góry Małe
13. Górki
14. Jordanów
15. Nowe Wymyśle
16. Czerрно
17. Okolusz
18. Plebanka
19. Strzemeszno
20. Kępina
21. Przemysłów
22. Topólno
23. Jadwigów
24. Lipińskie
25. Konstantynów
26. Kamień- Słubice
27. Nowy Kamień
28. Stary Kamień
29. Guzew
30. Koszelew
31. Grabie Polskie
32. Nowe Grabie

Na koniec 2020 roku ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i własnych, bez względu na ich rodzaj formę i źródła finansowania skorzystały 1 903 osoby. Powodem przyznania pomocy było: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Koordynacja programu

Koordynację Programu powierza się Miejsko - Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Gąbinie.

2. Czas realizacji Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Gąbin realizowany będzie w latach 2021 - 2023. W trakcie trwania realizacji, Program ten może w miarę potrzeb zostać poddany okresowej ocenie i modyfikacji.

3. Adresaci Programu

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 są:

- rodziny mieszkające na terenie Miasta i Gminy Gąbin z problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz trudnościami w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego (rodziny dotknięte zjawiskiem bezrobocia, zmagające się z uzależnieniami, rodziny z problemami zdrowotnymi);
- rodziny w których występuje zjawisko przemocy domowej;
- rodziny dotknięte zdarzeniami losowymi i sytuacjami kryzysowymi;
- rodziny zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej;
- rodziny w których członkowie mają ograniczoną lub odebraną władzę rodzicielską;
- przedstawiciele instytucji i służb działających na rzecz dziecka i rodziny.

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel główny Programu

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

2. Cele szczegółowe

2.1. Promowanie wartości rodziny

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest gwarancją rozwoju społeczeństwa, dlatego też ważne jest wspieranie jej rozwoju, wzmacnianie oraz promocja wartości rodziny:

- **promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnych**
 - środowiskowe „spotkania rodzin” organizowane przez instytucje (rajdy rodzinne, pikniki);
 - umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych.
- **działalność edukacyjno-informacyjna na rzecz promowania rodziny w zakresie aktywnego uczestnictwa rodziny w życiu publicznym**
 - organizowanie konferencji, kursów, warsztatów itp.

2.2. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu

Rodzina jest głównym środowiskiem funkcjonowania swoich członków a przede wszystkim rozwoju dziecka. Chociaż zmienia się model i warunki życia współczesnej rodziny, to jest ona nadal niezastąpiona i stanowi naturalne środowisko wychowawcze, w którym młody człowiek uczy się żyć i postępować w określony sposób. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami, zachodzi konieczność udzielania jej pomocy m. in. poprzez stwarzanie sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego oraz terapii rodzinnej:

- **propagowanie i inicjowanie działań na rzecz środowiskowych form wspierania rodziny w wychowaniu dzieci**
 - wspieranie wychowawczej roli szkoły, klubów sportowych, bibliotek, kółek zainteresowań, instytucji kościelnych itp.;
 - wspieranie organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego w procesach wychowawczych w rodzinie;
 - promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży;
 - wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę.
- **wdrażanie skutecznych programów zapobiegających kryzysowi w rodzinie i umożliwiających wyjście z sytuacji kryzysowej**
 - wspieranie rozwoju placówek ukierunkowanych na pomoc rodzinie w sytuacjach kryzysowych;
 - wspieranie działań wychowawczych na rzecz dzieci z rodzin niepełnych;

- ochrona rodzin przed zagrożeniami i uzależnieniami poprzez edukację publiczną i współpracę z mediami;
 - realizacja programów profilaktycznych w zakresie patologii społecznej przez instytucje rządowe, samorządowe i prowadzące działalność pożytku publicznego;
 - realizacja programów terapeutycznych i interwencyjnych w tym dożywiania;
 - wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego;
 - inicjowanie działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- **realizacja różnorodnych programów ukierunkowanych na ochronę dzieci, młodzieży i rodzin**
 - zwiększenie dostępności do informacji o instytucjach i formach pomocy dla osób opuszczających zakłady karne i areszty śledcze, w tym w szczególności w zakresie terapii uzależnień;
 - wspieranie programów ochrony rodziny przed przemocą i jej skutkami;
 - wspieranie edukacji dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

2.3. Inicjowanie i rozwój różnorodnych działań na rzecz dzieci i młodzieży

Dzieci są szczególnie narażone na różnego rodzaju zagrożenia, dlatego też wymagają szczególnej troski i zainteresowania. Dbłość o harmonijny rozwój młodego pokolenia jest podstawowym obowiązkiem rodziny, jak również różnych instytucji zajmujących się edukacją, zdrowiem, bezpieczeństwem w tym także socjalnym, profilaktyką zagrożeń i innych. Dlatego ważny jest rozwój różnych form wspierania dzieci i młodzieży, zapobiegających patologiom, wspierających ich proces wychowania oraz kształtowania odpowiednich postaw społecznych:

- **wspieranie rozwoju systemu rodzinnej opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziny naturalnej:**
 - wspieranie systemu pomocy dla usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, resocjalizacyjnych oraz rodzin zastępczych;
 - opracowanie i wspieranie programów umożliwiających powrót dziecka z zastępczych form opieki do rodziny naturalnej.
- **wspomaganie aktywności edukacyjno-społecznej dzieci i młodzieży z terenów zagrożonych bezrobociem, ubóstwem i społeczną marginalizacją**
 - wspomaganie środowisk poprzez propagowanie i wspieranie infrastruktury sprzyjającej właściwemu rozwojowi dzieci i młodzieży;

- inicjowanie i wspieranie realizacji programów przeciwdziałających patologii wśród dzieci i młodzieży;
- wspieranie realizacji programów profilaktyki uzależnień realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym.

2.4. Wdrażanie nowoczesnych metod pracy z rodziną i dzieckiem

Istotą współczesnego kształcenia specjalistów pracujących z rodziną i na jej rzecz, jest dobór takich treści, które wynikają z aktualnych problemów społecznych i kierunków rozwoju polityki społecznej. Coraz trudniejsze problemy pojawiające się przed współczesnymi rodzinami, które mogą prowadzić do powstawania dysfunkcji rodziny, wymagają ugruntowanej wiedzy i nowoczesnego systemu kształcenia kadr, opartego o interdyscyplinarne wieloaspektowe podejście do problemów współczesnej rodziny:

- **podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną**
 - prowadzenie działalności szkoleniowej w celu podniesienia kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin.
- **inicjowanie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny**
 - wspieranie wspólnych działań różnych podmiotów w zakresie tworzenia kompleksowych programów na rzecz rodziny.

IV. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Przewidziane formy działania w ramach realizacji celów Programu:

1. Systematyczna współpraca instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej.
2. Edukacja rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz wczesna interwencja w tych rodzinach.
3. Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
4. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez prace socjalną z rodziną.
5. Prowadzenie kampanii na rzecz rodziny.
6. Upowszechnienie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo (strony internetowe, ogłoszenia itp.).

V. PODMIOTY Z TERENU MIASTA I GMINY GĄBIN ŚWIADCZĄCE POMOC W OPIECE NAD DZIECKIEM I RODZINA

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gąbinie
2. Posterunek Policji w Gąbinie
3. Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Miejsko - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
5. Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Gąbinie
6. Placówki Oświatowe z terenu Miasta i Gminy Gąbin

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gąbinie
2. Urząd Miasta i Gminy w Gąbinie
3. Placówki Oświatowe z terenu Miasta i Gminy Gąbin

Realizatorzy Programu winni przy realizacji zadań wynikających z Programu współpracować z jednostkami i organizacjami takimi jak:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku
- Komisariat Policji w Gąbinie
- Sąd Rejonowy w Gostyninie
- Prokuratura Rejonowa w Gostyninie
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Płocku
- Placówki Kulturalne
- Stowarzyszenia
- Organizacje pozarządowe

VII. SPODZIEWANE REZULTATY WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROGRAMU

1. Poprawienie funkcjonowania rodzin z problemami poprzez zrealizowanie celów głównych i szczegółowych.
2. Podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w Program.
3. Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną.

4. Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym.
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.
6. Zmiana postaw społecznych.
7. Zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych.
8. Zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych.
9. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie będą środki pochodzące z budżetu Miasta i Gminy Gąbin, dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych i zleconych, programów rządowych z zakresu wspierania rodziny, funduszy europejskich.

2. Monitorowanie przebiegu realizacji Programu

Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez:

- 2.1. Przedkładanie w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji przekazanych przez podmioty uczestniczące w realizacji.
- 2.2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich Wojewodzie Mazowieckiemu w wersji elektronicznej, zgodnie z zapisami ustawy.